

כמה מילים על... 9... מה חול יכול

חצר הגן היא אחד מאזורי הפעילות החשובים לילדים מסיבות רבות עליהן עוד אכתוב בהרחבה בהמשך.
אך בטרם ארחיב על המשמעות והתרומה הבלתי נדלית שיש למשחקי חצר, ועל ההשוואה בין משחק פנים למשחק חוץ ועל החיבור ויחסי הגומלין ביניהם - ברצוני להתמקד באזור ספציפי וייחודי אשר "זוכה ליחסי ציבור גרועים" וזכאי כרגע למבט מעמיק ולהתייחסות מסנגרת.

החול

חול מלכלך אבל הוא לא לכלוך. עלי שלכת אינם מפגע, לפעמים הם חגיגה.

שעות המשחק בחצר בכלל ובאזורים ה"טבעיים" והחשופים בפרט הן מהשעות הקסומות והאהובות ביותר על הילדים במיוחד בגילאים אלו.

הילדים נמשכים כמו מגנט לאזורים המעטים שעוד נותרו לנו, בהם נשאר פיסות קרקע חשופות, ללא פלסטיק, סטריליות וסינטטיות "חלקת אלוהים קטנה של אותנטיות" חול ואדמה המתערבבים עם עלי שלכת, ענפים, זרדים, זרעים וחרקים קטנים ומרתקים. חגיגה לכל החושים.

הם נוגעים... ממששים... לשים... מסננים... שופכים... חופרים... עורמים... ממלאים ומרוקנים מכלי לכלי... מנקים... מטאטאים...מברישים... מסדרים...

מפתחים את כל התחום של הוויסות החושי הסנסומוטורי באמצעות המגע הבלתי אמצעי בחומרים הנפלאים שמזמנים להם הטבע והסביבה הקרובה –

הם מריחים ריחות, מקשיבים לקולות, ערים לתנועות, למרקמים ולחומרים שונים, לטמפרטורות, לגדלים וצורות, להשפעות של פעולות על חומרים.

הם אוספים ומלקטים, שואלים וחוקרים, משערים השערות, מנסים פעולות ופתרונות שונים, מסיקים מסקנות, מפתחים את החשיבה, היצירתיות והסקרנות תוך כדי משחק ספונטאני, מהנה ומלא עניין.

הם עסוקים במשחק סוציודרמטי (משחק דמיון חברתי) אופים ומבשלים תבשילי חול בכלי המטבח הרבים שלהם. עורכים שולחנות לסעודות משותפות. בונים ומפרקים משפחות (תוך כדי טיפוח כישורים חברתיים כישורי שפה, "כח פתרון בעיות" עמידה בתסכולים, אמפתיה, גמישות, רגישות לזולת ועוד)

השטח ה"טבעי" החולי מייצר בחצר מרחב תחושת אינטימי מבוקש ואהוב. הוא חשוב לצמיחה ולהתפתחות של תחומים רבים ושונים. הוא מהנה, מעצים ומביא לידי ביטוי את מיטב ה"כוחות" הרגשיים והחברתיים שהם עיקר העיקרים בגיל זה.